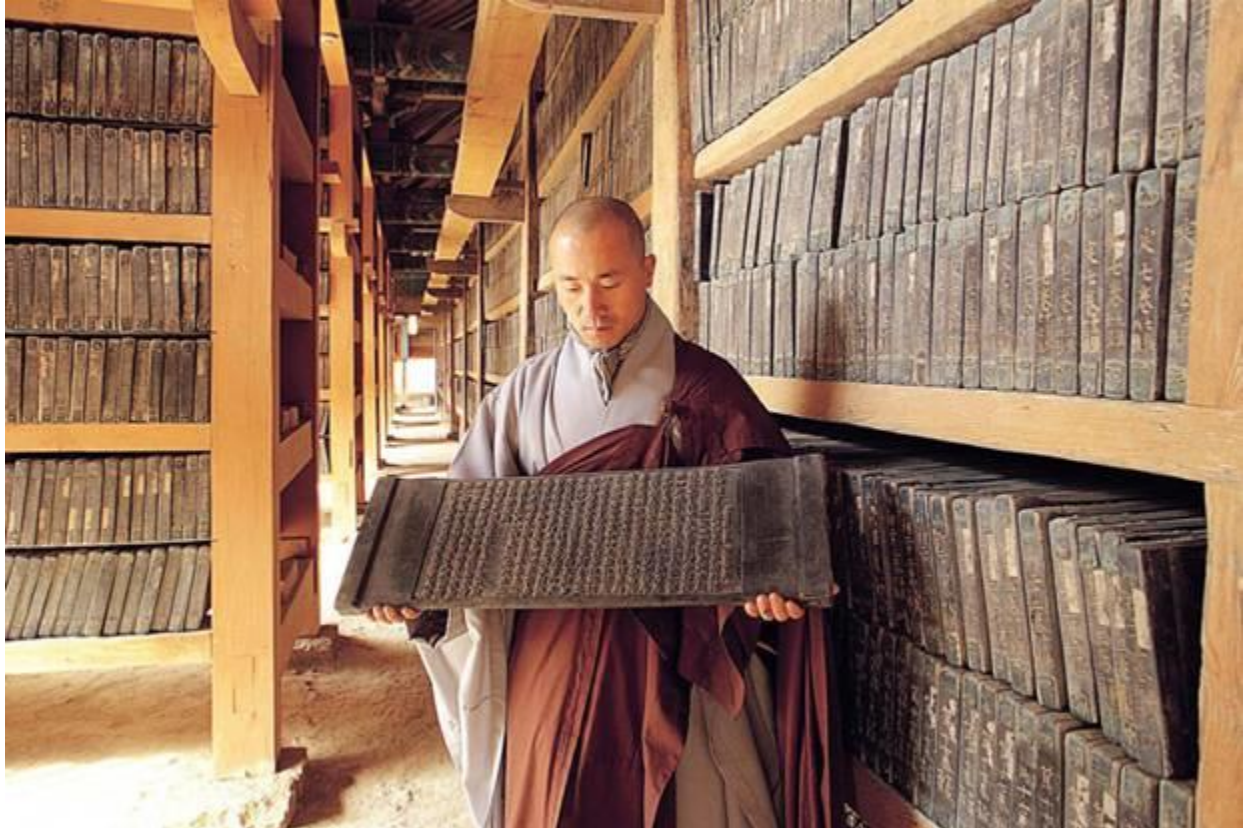

Hàn Quốc Kỷ Niệm 1000 Năm Bộ Kinh Phật Tripitaka

Nổi tiếng là bộ Kinh Phật khắc trên gỗ lớn hàng đầu thế giới, Tripitaka Koreana từng được tổ chức UNESCO liệt vào hàng di sản văn hóa cao quý nhất của xứ bình minh yên tĩnh. Trải qua bao thăng trầm của lịch sử để tồn tại cho đến tận bây giờ, bộ Kinh Phật này năm nay vừa tròn 1000 tuổi.

Kể từ ngày 23/9 đến 6/11/2011, Hàn Quốc tổ chức lễ hội Thiên Niên bộ Kinh Phật Tripitaka Koreana. Bộ sưu tập này bao gồm hơn 80 ngàn bản khắc gỗ dùng để in ấn kinh Phật. Dưới triều đại Goryeo (918-1392), các vị vua đã ra lệnh khắc kinh Phật trên các tấm bản gỗ, tụng kinh cầu nguyện Phật trời phò hộ cho xứ sở Triều Tiên thoát khỏi sự xâm lăng của đạo quân viễn chinh Mông Cổ. Được lưu trữ tại chùa Haeinsa kể từ thế kỷ thứ 13 trở đi, 80 ngàn bản khắc gỗ này được chia thành 6568 tập, cất giữ trong kho Tàng Kinh Các.

Tọa lạc trên miền cao dãy núi Gayasan, cách Seoul 350 cây số về phía Đông Nam, ngôi đền Haeinsa ngẫu nhiên trở thành một trong những “thư

viện Phật giáo” lớn nhất hành tinh, với một đặc điểm mà không nơi nào có : đó là thư viện không được bao bọc che kín, mà lại rất thông thoáng, nhờ khí hậu khô ráo và gió lạnh cao nguyên mà bộ kinh Phật khắc gỗ mới được bảo tồn nguyên vẹn. Lễ hội Thiên Niên bộ Kinh Phật Tripitaka Koreana đã bắt đầu kể từ cuối tuần qua. Từ Seoul, thông tin viên đài RFI Frédéric Ojardias tường thuật về buổi lễ rước Kinh Phật về chùa Haeinsa.

"Lễ hội khai mạc trong tiếng trống tiếng kèn. Dưới ánh nắng chói chan, hàng trăm Phật tử tham gia buổi lễ rước kinh. Cùng nhau, họ tái tạo hoạt cảnh lịch sử thời xưa : thời mà các tấm bảng khắc gỗ được giao lại cho các chức sắc tôn giáo, đưa về chùa Haeinsea để cất giữ. Mỗi Phật tử mặc y phục truyền thống, đội trên đầu một tấm bảng khắc gỗ, bước chân chậm chậm theo tiếng trống nhịp nhàng, nhan khói lan toả, không khí trang nghiêm. Ngay trước cổng chùa, nơi mà người ta có thể nhìn tận mắt bộ Kinh Phật Tripitaka Koreana, khách hành hương cũng như du khách nước ngoài nối bước một hướng dẫn viên Hàn Quốc, để nghe các lời giải thích.

Một khi bước vào chùa Haeinsea, du khách ngoảnh mặt nhìn quanh một vòng để chiêm ngưỡng các tấm bảng khắc gỗ, xếp theo hàng dọc đặt theo trình tự trên các kệ tủ. Theo lời nhân viên hướng dẫn, cho đến giữa thế kỷ XV, người Triều Tiên chủ yếu dùng Hán tự (hanja). Mãi đến năm 1443, nhà vua Sejong mới sáng chế bảng mẫu tự Triều Tiên (hangeul), để thay thế cho chữ Hán. Điều đó giải thích vì sao toàn bộ Kinh Phật Tripitaka Koreana của xứ Triều Tiên lại được viết bằng Hán tự.

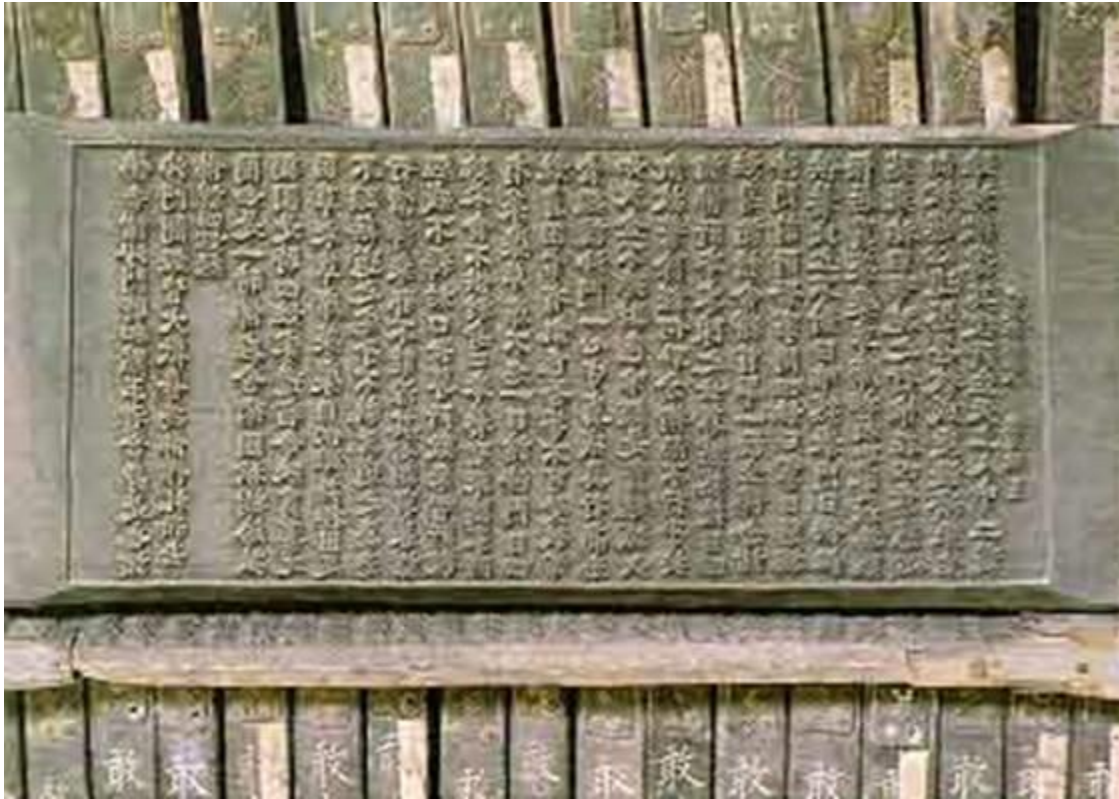
Trong một thời gian dài, các vị vua Triều tiên đã cho khắc 81258 tấm bảng gỗ. Nếu xếp chồng các bảng gỗ lên nhau, bộ Kinh Phật sẽ đồ sộ như một đỉnh núi cao hơn 3 ngàn thước. Nếu xếp theo hàng dọc, chiều dài của nó lên đến khoảng 60 cây số. Cũng theo lời hướng dẫn viên, có tổng cộng 52 triệu Hán tự đã được ghi khắc trên bộ Kinh Phật, tức là còn cao hơn cả dân số Hàn Quốc hiện giờ

Trước cảnh tượng đọc đáo, du khách tha hồ mà chiêm ngưỡng nhưng tuyệt đối không được sờ mó vào các tấm bảng gỗ. Chỉ có các tăng lữ chuyên trách về việc bảo quản Tàng Kinh Các mới được quyền di chuyển, thay đổi chỗ sắp đặt các tập kinh. Không khí trang nghiêm tại ngôi đền khiến cho du khách trở nên rón rén, như thể họ không dám cử động, tránh gây tiếng ồn. Theo lời anh Adolpho de Concesao, một du khách ngoại quốc, bất cứ ai đến đây đều cảm nhận được bầu không khí vô cùng trong lành, tuyệt đối yên tĩnh. Anh thật sự cảm thấy thoải mái nhẹ nhàng trong tâm hồn. Đối với anh, chuyến đi thăm ngôi đền Haeinsa là một cuộc hành trình bất động, ngược dòng trong thời gian, trở về quá khứ.

Về phần mình, anh Chiangtai là một du khách đến từ Sri Lanka. Anh cho biết anh là một Phật tử sùng đạo, đến thăm ngôi chùa Haeinsa như một địa điểm hành hương. Theo anh, bộ Kinh Phật Tripitaka Koreana xứng đáng được bảo tồn kỹ lưỡng vì giá trị của bộ sưu tập này vượt ra ngoài biên giới

Hàn Quốc. Còn tại Sri Lanka, nước này cũng có lưu trữ trong các ngôi chùa nhiều bộ Kinh Phật, nhưng chủ yếu viết bằng tiếng Phạn mà người Sri Lanka gọi đó là Tipitaka thay vì Tripitaka.

Đa số các bộ Kinh Phật của Sri Lanka được in trên giấy, đóng thành sách. Trong khi bộ Kinh Phật của Triều Tiên do được khắc trên gỗ dùng để in ấn thành nhiều bản sao (xylography), cho nên trên các tấm bảng, các chữ Hán đều được khắc ngược. Để có thể đọc được các Hán tự, người ta buộc phải dùng bảng gỗ in lên vải hay in lên giấy. Nhưng các bộ Kinh Phật của Hàn Quốc hay của Sri Lanka đều có cùng một mục tiêu như nhau : truyền giáo, thuyết pháp và giảng đạo.

Vào buổi chiều, khi ánh nắng không còn gay gắt như lúc giữa trưa, không khí vô cùng yên lặng như thể bừng tĩnh với tiếng chuông ngân vang từ xa, vọng từ phía hành lang bên sân trong của ngôi chùa. Lúc đó, người ta mới nghe thấy tiếng động của giới tu hành, tăng lữ chuẩn bị cho giờ tụng kinh, niệm Phật. Hòa thượng Songhak, chủ trì ngôi chùa Haeinsa, cho biết ý nghĩa của bộ Tripitaka Koreana. Từ khi bộ Kinh Phật được rước về chùa, đền Haeinsa càng xứng đáng với mệnh danh Ngôi chùa của Mặt biển Thanh bình".

Bộ Kinh Phật Tripitaka đã được khắc trên gỗ để nguyện cầu Đức Phật che chở phù hộ cho đất nước Triều Tiên, đang bị quân Mông Cổ xâm chiếm bờ cõi. Các tấm bảng gỗ đều chứa đựng lời giảng dạy của Đức Phật, khuyên con người phải tích đức tu tâm. Cát lành hay hung dữ, mọi chuyện trên đời đều là cơ hội để cho ta nhìn lại cái tâm của chính mình. Sự hiện hữu của bộ Kinh Phật nhắc nhở là con người nếu muốn có sự thanh bình, phải nghiệm chữ bất bạo động. Hai điều này đi liền với nhau, không thể tách rời được. Mong rằng lời dạy của Đức Phật, sẽ sớm giúp cho con người giác ngộ, thoát khỏi sự hung hãn điên cuồng của chính mình.

Theo các chuyên gia về Phật giáo, Tripitaka có nghĩa là "Tam Tạng" gồm ba bộ : kinh, luật và luận (tiếng Phạn gọi là Tipitaka). Trên thế giới đã có nhiều bản khắc gỗ, chẳng hạn như bộ kinh Phật khắc gỗ đầu tiên của Trung Quốc vào đời Tống, cuối thế kỷ thứ 10. Nhưng phiên bản này lại không được bảo tồn nguyên vẹn. Cho nên Tripitaka của Triều Tiên dưới triều đại Goryeo được xem là bộ Kinh Phật viết bằng Hán tự, cổ xưa nhất và đầy đủ nhất đúng theo phong cách thư pháp và nghệ thuật giá trị tôn

giáo, bộ Tripitaka còn có một tầm quan trọng đáng kể về mặt lịch sử. Đó là bằng chứng cho thấy các triều đại vua chúa ở Triều Tiên đã nâng đạo Phật lên hàng quốc giáo. Bộ kinh Phật đầu tiên được hoàn tất vào năm 1087. Rồi sau đó mới đến bộ khắc gỗ Tripitaka.

Công việc khắc gỗ tạo điều kiện thuận lợi cho việc in ấn các bản sao để dễ dàng phổ biến rộng rãi hơn qua việc phân phát cho các ngôi chùa trên khắp lãnh thổ. Điều đó giúp cho Phật giáo phát triển mạnh mẽ trên đất nước Triều Tiên. Sự sùng đạo cũng góp phần không nhỏ trong việc bảo tồn di sản văn hóa mà trong mắt người dân thuộc vào hàng Bảo vật Linh thiêng.

Bất kể giao tranh với ngoại bang hay xung đột nội chiến, bộ Kinh Phật Tripitaka Koreana đã tồn tại trong vòng nhiều thế kỷ, phần lớn nhờ vào bàn tay sáng tạo của con người và kế đến nỗ lực bảo tồn. Trong phần sáng tạo, các tấm bảng khắc gỗ gồm nhiều công đoạn cầu kỳ. Gỗ được ngâm thuốc để tránh không cho thấm nước và ít bị mục ruỗng. Công phu hơn cả là công việc ghi khắc và tạc chữ, nhất là tất cả các cổ tự viết bằng chữ Hán đều được khắc ngược. Khắc chữ xong, các bảng gỗ lại được sơn dầu, để tránh cho côn trùng bọ mối làm hư gỗ.

Không có một sách sử nào cho biết để hoàn tất toàn bộ khắc gỗ này, những người thợ khắc đã lỡ tay làm hỏng bao nhiêu tấm hay viết sai bao nhiêu lần. Hơn 80 ngàn bản khắc gỗ, nhưng không có tấm nào bị ghi trật một chữ. Phi thường hơn thế nữa vì theo các chuyên gia về thư pháp, công việc khắc chữ là do nhiều thợ khắc làm ra nhưng khi nhìn một cách tổng thể, thì bút pháp sinh động đến nỗi người ta tưởng đây là sáng tác từ bàn tay của một con người duy nhất.
(RFI) thuật điêu khắc.

